

УРЕЂУЈЕ *В. Ј. ЈОВАНОВИЋ*.

ГОДИНА ПРВА

Издаје ШТАМПАРИЈА *А. ПАЈЕВИЋА*

ГЛАВНИ САРАДНИК:
А Б У К А З Е М.

У *НОВОМЕ САДУ*
10. Јула 1878.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Руској дипломатији.

(ПОСЛЕ БЕРЛИНСКОГ КОНГРЕСА).

И свршено је. — Мађијском мером.
И потписано злаћеним пером.
И прослављено господским пиром.
И српка пропаст зове се миром.
И црвак нема коме би с' вајк'о.
— Хвала ти, хвала, српска немајко!
Блажен ко у те нађе полаже, —
Ал даље нек ти Аксаков каже!

Из српске крви зараза ниче,
А Србин треба томе да кличе!!
(Како ће клицат' те усне бледе —
На њима само клетве се леде!)
Српски су ланци сад мало шири —
Да кроз њих лакше отров пропири;
Мало су шири ал много тврђи, —
Нови су кови на старој хрђи.
А ми смо с тебе многима мрски.
— Хвала, немајко уздања српских!
Блажен ко у те нађе полаже —
Ал даље нек ти Аксаков каже!

Данак је само толико сван'о
Да с' види српство раскомадано;
Да с' виде ране где су — где несу,
Па тамо да се нове нанесу.
А ноћ сте разгнат' тол'ко помогли
Да не би Срби ни сневат' могли,
Рад чега паде ох жртва многа,
Санак јединства — живота свога.

Ал ко би с' више, и коме вајк'о?
— Хвала ти, хвала, српска немајко!
Блажен ко у те нађе полаже —
Ал даље нек ти Аксаков каже!

Ја да ти речем што бих ти рек'о,
Не би ме чула, ти си далеко;
А ко је ближи само би клиц'о,
Клиц'о — јер то је нама прориц'о:
„Да ти не радиш за брата, сина, —“
„Да ј' твоја помоћ врбовоклина, —“
„Да су ти груди себично стење,
„Да нама није тамо спасење.“ —
Ал ту му радост нећу да правим;
У себи горке прекоре давим;
Горки ми удес ћутат' налаже —
Ал зато нек ти Аксаков каже!

Оскврњен олтар словенског храма, —
(Ал ту бар нема нашега срама).
— Тврда се вера више не блиста, —
(Ал наша савест барем је чиста).
Но куд то иде, куда ли води?
Како л' ће тако семе да роди?
Коме л' се свеће издајством пале?
Копа л' се јама само за мале?
Ил ће се кајат' и они већи:
Свако би Српче могло ти рећи,
И рекло би ти, — ал не помаже. . . .
Па нек ти и то Аксаков каже!

Једукалачки роб.

(Од М. Јокаји-а.)

(Продужење.)

На ове речи Атанасије се тако расрдио, да је ударио своју жену лактом у главу. И то му је баш слатко пало.

Јер од забрањених рајских јабука има их више који веома пријају. Једна је така јабука: туђу жену пољубити, друга је: своју жену ударити. Атанасије данас је први пут окусио прву јабуку, ваљало му је даклема загристи и другу.

Али у толико већма задивило је то сироту попадију. Њу још никад нису тукли. Она је истина знала, да је то обичај, да је то са свим у свом реду, да ту лутрију свака жена извлачи, али до сада је држала да је она изузетак од отог правила; не зато, као да би она била најбоља од свију других жена, већ зато, што њен муж беаше најбољи од свију мужева. — Па и сада није њу то болело што је она отрпела ударац, већ то што га је добила од мужа свог.

— А што ти то мени досада никад не рече? прудере се на њу Атанасије.

— Нисте ме никад питали, господару.

Она је била така жена, која пред мужем својим само онда говори, кад је овај што запита.

То је Атанасију још већма разјарило, чему је дао израза овим речима:

— Проклета била и душа оца твога!

И то је једна од забрањених рајских јабука: псовати и проклињати. Па још како је слатка! Та и други људи тресу то забрањено дрво, а јабуке те падају као киша, али Јеленчин муж сад је први пут узабрао таку јабуку, и томе се попадија врло зачудила, а пошто је реч била о њеном оцу, није могла да не покаже и она бела зуба:

— А зашто псујете ви мојег оца?

— Зато, што је хуља и нитков. Он ме је избавио из киовске битке, где ми је пао отац, славни Богдан Хмјелички, па ме је васпитао да будем поп; затајао ми је да сам кнежевски син. Овај коњ на мом плећу, то је грб оца мог. Сад сам се сподобио ту у Добропол, торочем јекте-нија овим лудим простацима, храним се пројом и ваљущима са сиром, јашем на магарцу и пиљим у хрпаво лице архимандритове ћерке; а рођен сам да седим на камилиној кожи, да издајем заповести са камцијом у руци, да предводим војску на пусатли коњу, да пирујем и благујем за пуним столом, да се зовем кнезом, и да грлим најлепшу девојку на свету, са којом сам и заручен.

Доброј Јеленци сад је већ дошло до смеха. Зацело је држала, да му је помело мозаг оно ватрено пиће, што га је целу ноћ цвркутао из чутуре стране гошће.

— Ох, мој драги господару ала ви којешта накарадате, — оно вино . . .

На ове речи Атанасије је већ скочио да тражи батину, — ал док је батину тражио пало му је на ум нешто друго.

Сирота попадија није ни бегала од њега, него је дигнувши у накрст обе руке пред лице окренула му леђа, нек удара, кад му се већ тако проктело.

— Ништа се не бој, рече Атанасије, нећу те тући. Ниси више моја жена. Преварио ме је твој отац кад ми те је дао. Затајао ми је да сам кнежевски син. То је довољан узрок да се можемо раставити. Хајд' одлази оцу

своме, и реци му да је „невера и издајница“! То му ја поручујем. Не хтеде ми рећи да сам ја Богданов син; а то само зато да ми може наметути своју хрпаву кћер за жену; не хтеде рећи ни мојој заручници, која ме је тражила: где сам, и где ме може наћи. Само зато да му ћерка не изгуби мужа. Ова дивна госпа, што је сад овде била, то је моја вереница. Херцегоња Цитбара, која не-одморке тражи својег вереника, а ја јој не могах рећи, кад је поред мене седела: ево ме, нашла си ме! јер ми нико не рече да је на мојим леђима грб Богданов. Сад ћу да полетим за њом, да је стигнем. А ти иди своје оцу! Буди калуђерица! Иди у манастир, или иди — до беса. И то ми је право. Ја одох за Цитбаром.

Ал сад је сиротој Јеленци већ збиља дошло до очајања, она клече на земљу, загрли му колена и овако га приклињаше:

„Ох, мој драги господару! Мани се ти Цитбаре нека иде у све небеле. Та Цитбара је вештица, која вреба људе на раскршћу, да их превари и у пакао одмами; за њу знаду и деца, под јорган се сакривају кад им мати викне „ево Цитбаре, — сад ће вас однети!“ Лице јој је лепо, али она има гушчије ноге, а у устима ватру скрива.“

Та је ватра Атанасија већ опрљила.

— Ох не иди, не иди за њом! устремила те је, уврчала ти је, још ће те и удавити и појести! добри мој господару Атанасије.

— Ја нисам више ни добар, нит' сам више твој господар, нити сам Атанасије; ја сам кнежевић Ђорђе Хмјелички. Пуштај ме жено!

— Кад већ хоћеш да путујеш, а ти бар причекај да ти испечем добру од проје погачу, коју сам ти увек у торбу метала кад си полазио по својој парохији.

— Подај псима а не мени твоју погачу од проје! Кнежевићи једу или пишкота или црпавају од глади.

— А ти бар не иди пешке, уседни свога магарца.

— О, магарац ти био брат! прудере се застрављени кнежевић и отури Јеленку од себе на појури онамо к шуми, куда је мало пре упутио Цитбару.

У добропољској малој дрвеној црквици ове недеље није служена служба божија.

II.

Али добити само један пољубац, то није добро.

Један пољубац то је само по пољупца; два пољупца чине тек један прави пољубац: пољубац којег примимо и пољубац којег вратимо. Невраћена половина залуди човека и носи га по целом свету.

Захукао се јадник за маштаријом свога врелог мозга.

Не могаше више стигнути заварљиву жену: јер она је ишла на коњу са својом светлом пратњом, а журила се да измакне султановој потери. На једном месту само је мало почасила, ишла је и прам месечине; као да никада не спава; Атанасије је кадикад наилазио јој трага, де је недавно била; ал очима је већ не могаше видети. Наилазио је у шуми трагове од коњских копита; у пепелу стражарских ватра још је био по који жив угљен, а ту је бивало од свежа лишћа направљено лежиште; ту је лежала Цитбара. Како му је слатко падало лећи на то угљечено место. Ту је виђао коре од хлеба и поморанаца, остаци од њене вечере. То је било намењено њему који за њом јури. Па кад је то појео, од тога је тек ожеднео

један бесомучник. Па онда терај опет преко јаруга и кроз шипраге. Нио је кишницу која се задржала у утисцима коњских купита, од тога је бивао још жеднији, још бесомучнији. Кадикад јој је сасвим изгубио траг. То је био посао њене пратње да трагове своје забашуре. Кад су кроз шуму пролазили палили су за собом шипраге; кад су наишли на реку по њој су пловили, па бог зна где су изишли, и јесу ли изишли на другу страну или су се опет вратили на овај брег? Кад су дошли на друмове ту су за собом марву водили да им изгази трагове. Још су се и томе досетили, прикивали су коњима копите натрашке, да потеру већма залуде. Куда су дању пролазили туда су се кадкад ноћу у противном правцу враћали, — и онда ко је хтео да их стигне, тај се још већма удаљавао од њих, и тек у зору је виђао, да је ухватио — ништа.

Више пута долазио је Атанасије само 1 сахат позније на оно место, од куд је Цитбара даље пошла, па онда би све силе унео и трчао, док га не би ноге изневериле. Једаред јој се тако приближио да је са висине једнога брега видео, како се преко на други брег полако пењу. Познао је своју вереницу по жутом дугом велу којим је од главе до пете била умотана; викао је за њима што га је игда грло подносило: „Станите! Ево ме, — тј сам, — ја, Кнежевић Ђуре Хмјелници!“ Али је ветар оданде амо духао, и глас му задржавао. Онда се захукао низ брдо доле утркујући се са одваљеним камењем, био се и ломио кроз све препоне док није стигао на врх другогме брегу. Оданде је погледао на све стране, ал није видео ништа друго до неме шуме у бескрајној даљини.

Гонила га је примамљива маштарија преко пустара на којима капи воде нема, преко брдина, на којима ни гранчице ни листка не бијаше, — ветрушина га је шибала и с леђа и с преију и с бокова; усијани му мозак не могаше разхладити ни плусак кише, ни хладне стене, — нигде не имађаше одмора. Кога је год срео казао му је, да је он кнежевић Ђурђе Хмјелници, хоће да се састане са својом заручницом, и она њега тражи да се венчају. Не само што је људима то говорио, него је урезивао своје име до Цитбариног у стене и у кору од дрва, научно је и одзив да та имена разлеже. Али верући се тако кроз шуму, по јаругама и литицама све му се рухо издерало, спаде му и обућа с ногу и он остаде бос, издрпан је био, гори од најгорег просијака; подивљао човек, страшило од којег деца беже, а људи и жене зазиру, — ал је још једнако трчао за својом заручницом и за кнежевском камилином кожом.

То је већ дочуо и султан Калга; послао је потеру за њим; ова га ухвати, у ланце га окова, обрије му главу и тако га допрати у Стамбол, а ту га скрпаше у Једи Кулу.

А бајна невеста, кад је свога младожењу тако лепо сместила, умакла је потери султана Калге, и на лађама, које су је на мору чекале одвезла се у своју домовину.

Ту је нашла онога, кога је тако мрзила, кнеза Доруженка, — и њему канда је уврачала. И он се залудио у њу, па је пошао за њом као слеп. Отишао је за њом, куд га је она звала. За један пољубац њен продао је своју и веру и народност и слободу. Таква је моћ лежала у чаробном пољупцу њеном.

III.

Једи Кула, то су тамнице од седам кула, а забележене су у повесници свију народа. Бизантински цареви саградиле је, да им буде тврђава за обрану; за времена

султана није требао Стамбол тврђава: из њега се кретале војске на све стране света, а непријатељ му се онда никада није приближивао. Омарови потомци начинише од тврђаве аришта. Цела ова горостасна зграда, са својих 7 кула, од којих је три порушио трус, видела се из далека са Босфора, са својим бакреним крововима, уским ситним прозорима, са својим дебелима и великим гвозденим капијама. Ту су султани затварали посланике оних сила, којима су рат објавили, исланике оних вазалних држава, које су какве олакшице зактевале, кнежеве који су изгубили престоле и њивове придворнике, пророке и посланике херетика, паше, који су пали у немилост и претенденте круна страних држава, које би временом и приликом на челу војске могли послати у њихову домовину. Колико је разних народности стекло се у те зидине? На колико разних језика бежу белешкама исписани дуварови овог лабиринта? Колико изјаловљених планова, угашених надова, скрханих величина, неизлечивих патња нађоше овде гроба, док су још зидине оне стојале, док их није порушила дрска рука потоњег времена, — а да ту подигне другу зграду, жељезничку станицу, — која је сада на том месту.

Кадкад — после великих победа — дунком је била пуна Једикула. Затим опет, после каква велика пораза, испразнила би се сасвим. Некада, — кад су Турци жалосне свечаности приређивали, кад је велики везир усео на хрома коња, обучен у суро од цакова направљено рухо, са преломљеном сабљом у руди, са црвеним турбаном на глави, а спровод који ће да поведе, дрекао је: „Алах митреји хрестинаји!“ онда је била жалосна свечаност и по становнике у Једикули: од њихових глава дизане су биле пирамиде у једном дворишту: а највише глава, која је доспела на врх од пирамиде, могла је преко бедема гледати онај тужни турски спровод.

(Наставиће се).

Н а т п и с и.

1. Велеум.

Над облаци летиш као соко —
А чудиш се: свет те не појима!
Не чуди се! што је превисоко,
Преситно је пред смртним очима.

2. Родољубље.

За род лозе осећаш најдубље —
Зар то није дакле родољубље?

3. Славно дело.

Српски писци крај је, крај је вама!
Потамни вас све Тимина драма!
Сав наш ловор он је њоме побр'о
Та читав је, људи, бостан обр'о!

бр.

Доктор Берберински.

Разболело се доктор Берберински.
Па се лечи сам по свом систему.
„То је добро, бар ће оздравити —“
— Кога мислиш? — „Та пацијенте му!“

Шетња по Новом Саду.

III.

У Новом Саду врло је лепо живети: Кад човек хоће у Новоме Саду да се надише здравог ваздуха, он онда оде у каменичку башту или на карловачко Стражилово или у футошку шуму; кад хоће да се напије добра вина он оде у манастир Беочин или у Сентомаш; ако је рад да носи добре и лепе хаљине, а он их наручи у Бечу; ако је рад да у Новом Саду пуши добра дувана, а он оде у Београд; ако се зажели добре ракије — отворен му је пут у Вршац; прохте л' му се љута и општра рена, може га у свако доба купити у Пирошу; ко има деце и намеран их је дати у више школе, тај их може увек послати у Будапешту; — једном речи, ми Новосађани имамо сва уживања и сваку згоду тако, да нам цео свет завидети мора. Шта више можемо се похвалити да имамо и сувишних ствари и да смо увек готови другима местима те сувишке с белим луком поклонити. Ми имамо четири варошка гробља, од којих би три радо уступили Черкезима и Арнаутима; имамо једно 200 бирцуза, од којих би 199 могли раздати оскудним нашим местима, као што су Сомбор, Сентомаш, Суботица и т. д.; имамо једно 7—8 пореских егзекутора, које би драговољно све ђутуре поклонили сваком, који их је жељан; имамо три велика празна и пушта плаца усред вароши: код тројства, код „соларе“ и на „хану“, и радо би допустили, да на њима ко има новаца сазида нам лецу варошку кућу, влашки двор и здање за српско народно позориште; осим свега тога имамо ми Новосађани врло много државнога дуга — т. ј. није нама држава дужна, него ми њој — и тај би цео дуг ми врло радо уступили првоме, који би га хтео и могао на себе примити; поред других сувишака имамо сувише рупа у нашој калдрми, те би их радо уступили коме, да их све потрпа у џак и однесе на париску изложбу; имамо скоро увек какву несретну заразу; дифтеритиду, богиње, неслогу, колеру, и ми би их с драгом душом спаковали у сандуке и послали преко сињег мора, преко Цариграда, Калкуте, Новог Селанда и Буенос-Ајреса.

Из овога се може јасно видети, како смо ми дарезљиви и племенити људи, те свој сувишак радо би с другим делили по оној јеванђелској изреци: „Ко има две хаљине, нека једну да ономе, ко нема ни једне“. Тако има и многи новосадски синова, који су услед ове мобилизације добили нове, — солдачке — хаљине, те тако сад имају двоје хаљине, цивилне и солдачке, и они су већином тако добра срца, да би драговољно ове хаљине, т. ј. солдачке, оставили и коме другом дали. Са свим по јеванђелској изреци и науци преблагог нашег спаситеља.

Од важнијих пијаца у нашој вароши највеће су: велика пијаца, рибња пијаца, свињска и житна пијаца, само су тим пијацама имена мало поремећена, тако, н. пр. требала би наша рибња пијаца правије да се зове свињска, јер нигде нема толико каљуга, блата и ђубрета као онде. Да је наша рибња пијаца нездраво место види се и по томе, што све оне рибе, које се на то место донесу, не живе дуго; треба ли дакле бољег доказа за нездрав ваздух на нашој рибној пијаци? Исто тако и наша велика пијаца могла би се звати и житна, јер се на сред пијаце око бунара, крста и апотеке продаје у силним корпама жито, јечам, проја и друго зрно, тако, да вам

врапци, који се онуда јатомице купе, хоће очи да ископају, а и прозори првих спратова и трговачке фирме ишпаране су услед тога нечим налик на пепео од цигаре. Још имамо за странце, који нису познати са Новим Садам да приметимо, да се рибња пијаца, са свима својим блатним језерима и ваздухом пуним као песница крупним отровним мијазмама налазе баш уз велику српеку гимназију (са 203 ђака), а свињска пијаца је код св. јовановске српске школе (са 80 ђака); сад се ради на томе, да се свињска пијаца пренесе на „хан“, а то је тако преко пута од главне српске школе (са 600 ђака); ово би било врло добро, јер можда би онда свињи својим милозвучним дерањем надлармали она силна кола, што по цео дан тандрчу баш поред здања школског калдрмом, јер туда је за кола најживљи пут, пошто је баш код житне пијаце, и тако се онда при предавању у школи не би чула луна од кола, кад би их т. ј. свињска дрека надлармала.

Него ми смо се мало уморили при данашњој шетњи по Новом Саду, те неће шкодити, ако одемо мало код Тоше на чашу пива.

Аб.

Врацбина.

У политичким новинама пише се сасвим озбиљно, да чланови конгреса нису хтели, да се потпишу протоколи у петак, јер је веле петак „несрећан дан“. Ово је сасвим у своме реду и данашњи деветнаести век, век свести и светлости, сукаће бркове од милине, што један Бизмарк, Горчаков и т. д. верују у фатум, а цео свет зна и уверен је, да је петак заиста несрећан дан.

Само би имали господи на конгресу неке савете да дамо, нека чине по њима, па ће зацело добро бити.

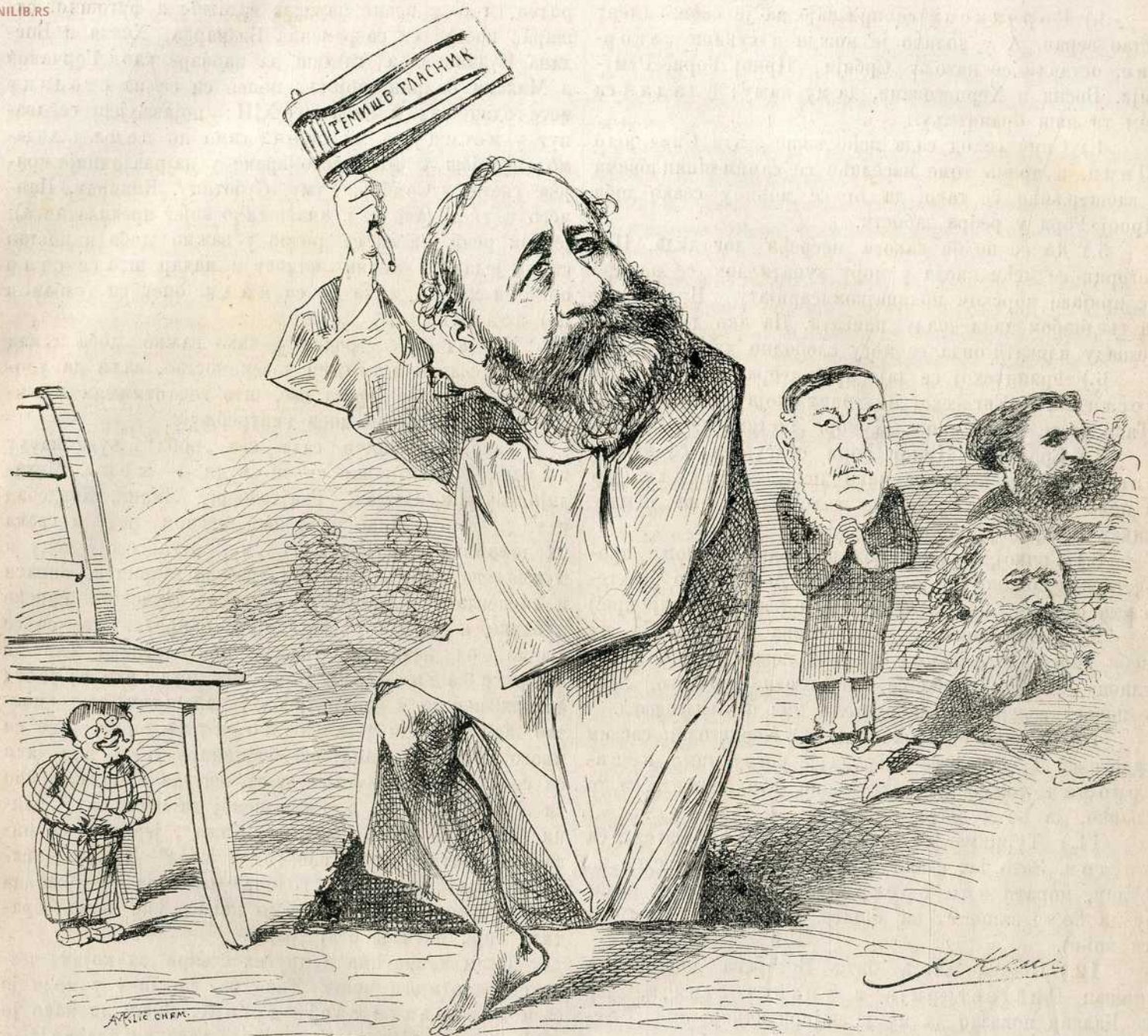
Пре него што донесу своје закључке и потпишу протоколе, нека метне сваки члан под јастук парче бела лука и шаргарепе, па ће сањати нумере, које ће Турска у лутрији извући; за тим нека бају Турској од урока овако: урок седи на прагу, урочица под прагом, уроци уричу, урочице одричу, у урока два ока, једно огњено, друго водено, скочи водено, па угаси огњено и т. д.; осим тога један сајтљик добре манастирске шљивице и нека у трипут рекне: „Спас' бог!“; за тим би ваљало протрти међу длановима оне три бизмаркове длаке и спалити их у очи младог петка на буковој жеравици, па онај дим што се отуд дигне пробušити и везати о црвену пантљику, те га као неки орден новог реда обесити турском султану; неће шкодити ако се узме и једно вугино гњездо, црвен кукурз и мало од комарца масти, па се то све у једном лончићу закона под праг и т. д.

Ако тако све ураде, онда ће се зацело сретно решити источно питање.

Аб.

X Ала га је слушала!

Световао свекар снаху, световао и световао, говорио и говорио, а снаха ћути па гледи, а стајали су пред кућом. Кад је свекар већ мислио, да је доста придиковао и да га је снаха за цело време говора његова најљиво слушала и утубила му мудре речи, он онда престане и ућути, а снаха ће му безазлено рећи: „Ао, бабо, а овај наш белов прогутао већ двадесет мува, док си ти говорио!“ Аб.

Бежите дојакошњи посланици српски, кепеци, „дилетанти, који незнате ни историје Угарске!“ Сад ће брудер Јаша да вам покаже, како се козе спасавају, а да ни купус не пропадне!

Нове промене.

Четир недеље ће проћи док се изнесу благодетни плодови берлинског конгреса на пазар јавности. Да не бимеђутим читајућа публика од љубопитства заспала, сваки новинар је дужан направити такво лице, као да он зна нешто више него други. Ко најлуђе лице направи томе ће се највише веровати. И ми, ако и нисмо у Берлину на коњској кошити вечерали, али смо кроз плот гледали. И ево шта смо укебали о променама, које ће услед конгреса наступити.

1.) По предлогу (карто)графа Андрашије мапа балканског полуострва неће се од сада штампати на

једном листу, него у мањим картама, тако да свака сила може свој комад лакше у џеп стрпати. (Ту се (карто)граф мало затрчао, и своје начело изневерио, јер кад би се та мапа на великом листу штампала, могла би се лакше уз дувар притиснути. :)

2.) Дунав мора променути свој правац и поћи од доле горе. То је зато нужно, да се неби народи више уздали у ону пословицу „Тећ'ће вода куд је текла!“ А и врло је практично, јер кад се дунав од судинскога ушћа врати, онда ће господа у Пешти, која су до сада своје вино са смрдљивим „Парадером“ пили, моћи мукте и „сулинера“ пити. А жеђ је велика, — елем су такве знатне промене и оправдане.

3.) Горчакову се признаје да је своме имену остао веран. А у колико је можда и сувише загорчио, оставља се навољу Србији, Црној Гори, Румунији, Босни и Херцеговини, да му кажу: сла дак си нам ти наш бранитељу.

4.) Спич се од сада неће више звати Спич, него Шпиц, и према томе населиће се самим шпицловима а заострљиће се тако, да ће се моћи у свако доба Црној Гори у ребра забости.

5.) Да се не би какова несрећа догодила, Црногорци се неће смести у мору купати док се најпре не пријаве морском полицајкомисаријату у Будапешти са сведоџбом дали знаду пливати. Па ако докажу да незнаду пливати онда се могу слободно купати.

6.) Француској се даје протекторат над светим местима, а Енглеској над онима која нису света. (Тако је телеграфирано „Хумор. Листима“).

7.) Србији и Црној Гори осигурава се независност, т. ј. да им нико неће завидити (јер и нема на чему). Уједно се жали што и они немају какву Безарабију на отмет.

8.) Грчкој се даје изусетно право да може протестирати колико јој је год воља. А баш ако би хтела да се туче, — па нека се туче (само кад није пре!)

9.) Бошњацима се даје велика милост. Да их неби ништа потсећало е су били некад турска раја: главна им варош неће се више звати Сарајево, него у почасти генерала ослободитеља им: Филипопол.

10.) Знаћи ће се начин да се и Херцеговци сасвим задовоље. Т. ј. ако се нађе да је когод тамо незадовољан, том ће се дати и оно што не иште, и то толико, да ће му бити и сувише.

11.) Турцима се налаже да се опријатеље са крстом. Зато ће сваки Турчин, кад год седне на ћилим, морати ноге прекрстити. (Турци се надају да ће ту заповест на опште задовољење испунити моћи).

12.) Што је хтела бити Бугарска добиће два имена: Цистестерија и Транстестрија, јер се Балкан показао да му је најприличније име Тестера. У Трнову седиће бугарски ексарх, а тамо где руже цветају турски хоџа. Руси не морају ништа платити што су прешли преко Балкана, — то је било све бадава.

13.) А кукавне жртве, праведне жеље, хисторичка права, јединство, гаранције мира, дух времена, св. Стевански уговор, — и друге тричарије, да не би сасвим на празно остале, добиће таку ћушку (уздуж и попреко) да неће никада заборавити 78-му годину деветнајстог века.

Н.В. Све су силе поштену реч задале, да се од ових тринајет пунктова ништа открити — не може.

3.

Абуказемова писма.

II.

Драги мој „Стармали!“

Ти си се родио у врло важно време: у време кад се дају мајалеси и држе конгреси; у време, кад се измишљавају телефони, фонографи и нови порези; кад се тамане кисели краставци, тикве и турске главе

родио си се у време париске изложбе и футошког вавара; постао си савременик Бизмарка, Хекла и Богдана Кузмановића; гледиш на наочаре као Горчаков и Максим Задрин, појета; попео си се на столицу исте године кад и папа Лео XIII; појављујеш се двапут у месецу, а ми смртни само по земљи ходимо; путујеш у једно исто време у најразличније крајеве света: у Сомбор, Руму, Суботицу, Кикинду, Панчево и т. д. (ако т. ј. имаш тамо којег предплатника); једном речи, ти си се родио у важно доба и постао си од једанпут важна личност и макар што си стар опет си млад, и ма да си мали, опет си (табак и по) велики.

Па кад си се родио у тако важно доба и кад си тако славан и отмњен човек постао, ваља да употребиш на своју корист све, што год отмњени и важни људи данашњег доба употребљују.

Тако на пример сада сви „нобл“ људи иду у илицу, особито ако су ти људи — жене. Мехадидија, Бузјаш, Слијач, Глајхенберг, Липик, Карлсбад и т. д., то су данас речи на дневном реду и свака их домаћица има чешће на уму, него своју децу и мужевљеве кошуље, које би требало закрпити, опрати и „испеглати“. Ако си озебо са неучешћа српске публике, а ти иди у Мехадидију; напротив ако си се угојио од неколико хиљада претплатника ено ти Карлсбада — свему томе има лека; ако си усљед силних нереди и злоупотреба у данашњем свету постао нервозан иди у хладно купатило; ако си много крви (и новаца) изгубио иди у Бузјаш; ако си се у овом поквареном свету онугао и наказо ено ти Липика и т. д. Само немој да останеш у илици тако дуго као „Змај“ и „Жижа“, јер они се никад ни вратили нису, као год и жена Игњата келнера, која се пре пет година изискала од мужа да иде у Осек на бал, па се до данас још никад вратила није, нити је овај тражи.

Осим илице има и других ствари, за којима чезне сваки отмњен човек. Тако на прилику у моди је сада неплаћати своје дугове. Знаш ли како је онај кавалер казао: „Ја старе дугове не плаћам!“ — „А шта радите са новима?“ запитају га. — „Пустим их да остаре“, одговори он врло мирном савешћу. А ти као једини хумориста ваља ћеш имати још и више вица, кад дође штампар и цртач, поклонсе се смерно пред тобом и поднесу своје рачуне. На публику их нећеш моћи упућивати да плати за тебе јер они, који су претплатници, ти су већ своје платили, њих дакле не можеш кривити као виновнике твоје вересије, а који се претплатили нису, ти те и не добивају, немају никакве свезе с тобом, дакле не могу бити ни криви, ако се ти будеш у дуг увалио. Публика је дакле свакојако невина и опрана, а „пропасти твоја од тебе Израјилу“, ко те је терао да излазиш.

Трећа је данашња мода, играње карата. Срећа што си се баш у Новоме Саду родио, те ћеш бар и ту nobil-пацију још мајчиним млеком усисати. Једна мати, која неће да даде ћерку у вишу женску школу, вели да ће то онда учинити, кад се отвори катедра на тој школи за „фрише фире“, и кад се обустави предавање „Кућарства за домаћице“.

Да будеш важан човек, нужно ти је даље, да држиш „Пестер Лојда“ и „Kelet nére“, макар као суб-абонент „Српске читаонице“, и да све од речи до речи верујеш, што у њима пише. Социјалисте мораш презирати, народњаке грдити, конзервативце никад не спомињати, а владину самозвану „слободоумну“ странку као јединоспасавајућу исповедати. Тако ћеш добити званије какво хоћеш и постати још важнији човек, него што си и сам рад у Угарској.

То је четврто, а пето је најважније: Ако хоћеш да се у српству прославиш, да сваки о теби лепо говори, мораш умрети, мораш престати излазити, као год „Змај“ и „Жижа“, јер и ови док су живели прилично су остављени били од света, читали су их до душе, али слабо плаћали, а кад су престали излазити, одмах их сваки поче жалити. Из овога извучи сам науку, а док не извучеш остај ми здраво и весело.

Твој чика

А В У Б А З Е М.

О д о ш е!

Јутрос сам их гледо,
Четир пуна шлена,
По избор јунаци
Србадија лена.

Замишљен сам стој'о,
Брижан питао се:
Куда ће? коме л' ће?
Каква л' добра носе?

То сам хтео прочитат'
С њихових зеница,
То сам хтео дознати
Из њихова лица.

Ал не беше читка
Србадија млада,
На њином је лицу
Ледена команда.

Ал ту на баиру
Тужне мајке стоје, —
Сузно им је око, —
Сузно је и моје.

(Ох српске су сузе
Увек истоветне)
— Лице им је читко,
Сузе разговетне.

И тако су крупне
Ове сузе сјајне,
Као да су пуне
Пророчанске тајне.

Ох то нису сузе
Мајке једног сина,
Већ к'о да се лију
Над Србима свима.

„Књижица општинског одавања“

Видео сам један егземплар књижице под горњим насловом. У тој књижици врло мало има штампана текста, — све су неке рубрике и нумере, и потписи које ни ђаво не може прочитати. Али притежатељ те књиге вели, да му је то најскупља од свију књига које има у својој библиотеци.

Друго сам лупао главу да растумачим шта знато: одавање. Па на последак запитам човека да ми то каже.

— Е мој брајко, рече ми он, да то схватиш, морао би знати по мало мађарски. Јер од како сам ја ту књигу стекао *oda van* мој виноград и три бурета вина. Зато се то дело зове књижица одавања.

* Женске су у профиту.

Хауер је приметио да жене дуже трпе глад него људи.

Плутарх је приметио да се жене теже опијају.

Унгар је приметио да жене дуже живе и тако лако не ћелаве.

Перт је приметио да жене не добивају лако морску болест (кад се лађа љуља).

Аристотел је приметио да лавови имају респек од жена, па да их ретко нападају.

Штатистика је приметила да у жене ређе гром удара него у људе.

Један Новсађанин је приметио да жене не губе тако лако на картама, (особито кад се играју с мушкима:)

А ја сам приметио, да жене умеју боље чувати тајну — својих година.

Ст.

Чегртало.

„Застава је као политична партаја престала“ — бубнуо је један чегртало у „темишварском Гласнику“

А молим вас лепо, г. чегртало, кад је још (лист) „Застава“ била партаја?! Јер ја сам „Заставу“ више пута имао у мом џепу, — ал до сада никад нисам знао да ми је џеп тако велик, да може у њега стати читава партаја.

ЈЕДАН ПОПА,
са дубоким џепом.

Опомена.

Ако коме Сремцу нестане коњ, во, крава или друго марвинче, неће згорега бити да дође у Бачку, па да распитује од села до села. Наравна ствар прво треба да се обрати на комесаре, којима то у дужност спада лопове истраживати. А ако не нађе комесаре код куће, може се упитати и код њихових шогора и друге им родбине. Па ако нађе нађе, ако не, — толико и чини.

Један Сентомашанин

Ћира. Да ти кажем нешто, што свако не зна.
Спира. Па да чујем.

Ћира. Једне меродавне францеске новине посла-
ле су из Париза нарочитог човека у Пешту, да се
обавести рад чега су Срби у Угарској незадовољни.
Тај је изасланик већ разговарао са министром Тисом.

Спира. Но и ти Францези уреду кад кад спа-
сти с дуда. Они не питају онога кога боли, — већ,
онога који туче.

Ћира. Шта ради бога ти сада „Сремски Хрват“?

Спира. Кукурече.

Ћира. А зашто?

Спира. Видио неке плаве чакшире где се при-
ближују Босни, па мисли да му отуда зора свиће.

Ћира. Даклем Тоша Стратимировић је већ био
у шајкашком батаљону, да се препоручи за посланика.

Спира. Па шта су му рекли?

Ћира. Рекли су му: Жив нам био **Тодор**, —
да се чини говор.

АБУКАЗем.

Налаже се овим (ма да се у ово последње
време и без нас доста налагаало) свима нашим
верним претплатницима, да се при читању „Стар-
малог“ овога закона придржавају: Лист кад се
прочита, има се одмах на добро место сакрити и
под кључ метнути, а нипошто га коме на чита-
ње давати.

Ова је мера нужна, да би се лист увек чист
сачувао а и други национално-економни разлози
упућују нас на то.

За оне, који званични штил не разумеју,
велимо просто:

Недај муктадијама, нека се и они нау-
че претплаћивати!

Жинор Лаци.

А камо нам данас Жинор Лаци? — можда ће ко
упитати.

Е камо га! уплашио се од г. Франкла, уредника
»Ujvidek«-а који га денунцира да он сеје мржњу ме-
ђу народностима, па — не сме ни жив да се помоли,
— бар до идућега броја.

Па кад је браца Лацика тако страшљив, нека га,
— ал ми ћемо да запитамо г. Франкла, зар је он тако
плитак, да не увиђа, да је наша стереотипна фигура
Жинор Лаци баш зато и поникла, што су нам доди-
јали хепераји неких особа и неких листова, који од
мирног и погодног човека (као што је Жинор Лаци пре
подне) праве фурију и псовача (као што је Жинор Лаци
после подне.) Могло је он то лако увидети, него не-
му је неправдо, што не може цео Нови Сад за тили часак
да поујвидечи. Hinc ille lacrimae, што се у Н. Саду
нов српски лист покреће.

Желимо ли ми братска споразумења са свима
онима, с којима споразумења бити може, — то не-
ћемо г. Франклу, да пришивамо на нос. Ни о нашем
патриотству не тражимо сведочење од Ujvideka.

Ал ако га не мрзи да завири мало у његов
»Üstökös u Borzsemjankó« (који Србе једнако Рацима
и Вадрацима назива); — па ће видети да ми још
годему порцију уздржавања имамо, кад не враћамо
другчије жао за срамоту.

Почните другчије, па ће те нас наћи увек у су-
срећу на по пута. А денунцијазе и подметања оста-
вљамо и даље онима, који можда од тога хлеба живе,
или у претераности својој не виде даље од носа.

Стармали.

Баш су врагови.

Досад је био у свију народа обичај, да се јунаци ко-
ји у биткама буду осакаћени, поштују; бар да им се за то
нико не руга. Код нас се сада други обичај заводи.

„Темишв. Гласник“ н. пр. познатог јунака нашег Ђоку
Влајковића, који је још у кримском рату ногу изгубио, ни-
кад не зове другчије него шантави Алкибијад,“ и то
његова публика т. ј. ако је има, налази да је врло смешно,
јер иначе би му лист десет пута на дан враћала.

Ради такве публике помоћи ћемо мало том листу
Ако кога у руку ране, треба га назвати: кљакави Леони-
дас. — Ако коме таче око избије, тај нека се зове: Ђора-
ви Сципио, — кога са коња оборе, треба му рећи: иске-
кетно се као Хектор. — Ко у рату погине, треба му каза-
ти: отегао панке као Ахилес. — Тиме ћемо и себи и кла-
сичним јунацима бити на дику. А публика ће све да се
ваља од смеја како је видцасто и оштроумно.

Оставке.

Познато је свима већ
(Који су читали)
Да су бечки министри
Сви оставку дали.

То су лепе новости,
Али мало вреде —
Када веће пештански
На њих да с' угледе!

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

О грубијанству.

Грубијанство вам је нека особита ствар у животу. Неки веле да га и нема, као год што Метастазије каже за верност у љубави:

О верности у љубави,
Говорит' је сваки свико;
Да је има нема сумње —
Али где је? Незна нико.

Други опет доказују, да је грубијанство нека фела учтивости; трећи пак кажу, да је грубијанство истина, увијена у мало дебљу љуску. Ови ће канда имати право. Свакојако има хиљаду фели грубијанства, почињући од заједљивог смешења, од сасвим лаког макнућа раменима, пак све до нападања буџом. Грубијанство је различито по земаљским пределима и по народностима. Почетак је грубијанству још од постајка света. Кајин је био велики грубијан спрема свога брата Авела, кад су га запитали где му је Авељ, осекнуо се он: „А зар сам ја његов чувар!“ Овако груб одговор не служи на дику Кајиновој гувернанти. Лотова деца бијаху грубијани према своме оцу. Мојсије је кадикад био грубијан према Чивутима, али овима то није било неправо.

Кад су Римљани украли Сабињанке, то је било грубијанство према женским, али, које им се могло опростити. Римски цареви, краљеви, сенатори, тријумвири дају довољано примера о грубијанству. Било је у старо време и грубих војвода. Публије Клаудије Пулхер у првом пунском рату (248. пре Хр.) био је грубијан и спрема попова, спрема аугура, кад је свете кокошке, кад нису хтеле да једу (а то је био злослутан знак), бацио у море и рекао: „Кад неће да ждери, а оне нека лочу!“ Александар Велики зграбио је оракул у Делфији, кад му није хтео да пророкује, и треснуо га о саџак; оракул повиче на то у страху: „Теби не може нико одолети!“, а Александер је то узео као добро пророштво и крене се с војском преко Хелеспонта. Брут је био врло груб спрема Јулија Цезара, а и Антоније је био грубијан, кад је Брута назвао „поштеним човеком“.

У средњем веку постигло је грубијанство свој цвет а грубијанство папа, спрема царева исторична је истина.

Милитарско је грубијанство било на гласу и привилегисано, срећа што је само — било. Једном високом војничком лицу потужи се војнички подлекар, да га је болесник један назвао магарцем, што му је дао медицину, од које му је горе било, и заиште сатисфакцију. „Но, пак?“ одговори командант безазлено. — Кад је у аустријској војсци наређено било, да се простим војницима не сме казати „ти“, него „ви“, и кад је капетан неки рекао солдату: „Ти си сметењак!“, одговори овај: „Господин-капетане, ви сте ваљда хтели рећи, ви сте сметењак!“ „Ви сте горд, уображен човек“, рећи ће један стари официр своме кадету, „и“ — наставиће — „ако ви себи уображавате, да сте оно што сам ја, онда се ви луд човек.“ — Позната је реч и онога великог господина официра, што је рекао: „Ко са мном говори мора језик за зубе!“ Опасна је и лаконска краткоћа у одговору и речи, јер доста пута граничи са грубијанством.

Телеграфисткиње у П. потуже се министру С. због следећег телеграма, који им је јасно исписан и потписан предан да га оправа, но који оне не хтедохе да оправер су се нашле увређене; телеграм тај гласи: „Наше су

телеграфисткиње праве ђурке, те изопаче депеше тако, да ћу ти морати данас у писму о оној ствари опширно писати.“ Оне заишту од министра сатисфакцију за то грубијанство. Министар их мирно саслуша, па ће онда рећи: „Ви заборављате, госпође, своју прву дужност, а то је чување званичне тајне, оправите тај телеграм, а садржај му задржите за себе.“ — Славни бечки шаљивчина С. био је познат са својих досетака, које су кадкад и врло оштре бивале. Велика господа радо га зваше на ручак, те изазиваху од њега досетке и zgodне одговоре. Тако ће један господин да се подсмехне један пут црвеном носу с-овом.

„Да ја имам такав нос, као ви драги С.“, рећи ће домаћин, „ја би га одавно продао казанцији“.

Био сам и ја већ код једнога казанције ради тога“, одговори С.

„Па шта вам је рекао?“ испитиваше домаћин.

„Вели, да је сваки онај магарац, ко држи да је то бакар, него то је од вина.“

(Свршиће се.)

Прев. Аб.

В а р а к а ј . *

Два су Шијака некуда путовала; кад једно вече, а то се подигну страшни облаци; небо потавни, јер се олујина преправљала; у даљини су муње севале, а грмљавина је тутњала из дубљине; већ је почела и по ди која крупна кап кише зврцати; а у пољани, ди су се Шијаци затекли, никаква друга заклона није било, осим једнога пласта сена.

Већ су видели, да се од кише неће моћи сасвим склонити; но најпосле што му драго; нису од шећера, неће се ваљда растопити; него су се грмљавине ђаволски бојали, те зато се почну договарати, шта ће радити, да ји гром како год не потуче.

„Знаш ли шта, — рећи ће један Шијак, — ми ћемо стати под пласт, па како севне, ти ома бежи око пласта на једну, а ја ћу на другу страну; те тако нас неће моћи гром погодити!“ Онај други пристане на овај паметан предлог, узме сваки себи место под пластем и тако очекиваше, кад ће буре наступити!

У један ма, стиште се мрак над њивим главама; олујина стаде врх од пласта по сви небели разносити; муње се стадохе изнад њи укрштати и као златне змије, просецаше ваздушну просторију; киша, ветрином ношена, немилице шибаше; а мало за тим, латише се громови небо и земљу проламати!

Тек што грмљавина заокери цепати и крјати, а наши ти поплашени Шијаци, као опарени подскочише, пак стадохе, — колико им год снага доноси — један овамо, а други онамо око пласта трчати; но пошто су се морали у том бежању често сустретати, а у помрчини нису видели, да би се могли мимоићи, то су сваки час један на другог натрчавали и главом се о главу — као овинови — тако јако ударали, да су од силнога с'удара у несвест падали!

Кад су малко к себи дошли, нису ни мислили, да су од сукоба попадали и изгравали се, него су као у воску држали, да ји је морао гром треснути и посваљивати; те зато један другом шијачки довикиваше: „Трескал' те?“ А онај други одговори: „„Не треска. А тебека?““ „Ни ме-нека“ — „„Варакај!““

* Кад ко оће некога да с чиме из далека удари, а онај се бежајући или стојећи овамо онамо савија, ногиба, или одскаче, да га неби могао погодити, то се онда по шијачки каже: „варакај“.

На ову реч „Варакај“ почну на ново око пласта бежати; опет се сукобе, опет се ударе и обнезване; а како нису смели ту спасоносну трку манути, то би за цело нај-после мртви попадали, да се Бог није смиловао, те за љубав шијаку, на брзо буру и громове уталожии!

Н.

Лако кола.

Сви шајкаши познаше —
Лако, лако!
И већ ево спремају
Кола, кола.
Да им дођеш у Жабаљ —
Лако, лако!
А по жељи народног
Кола, кола.
Да им будеш посланик
Лако, лако!
Да поиграш у Пешти
Кола, кола.
Зато узми бритвицу
Лако, лако!
Па направи фрулицу
Кола, кола.
Да посвираш шајкашки
Лако, лако!
Дружина те поздравља
Кола, кола.

Старли Мастер.

Камо ту слоге?

Кад нам неки овако густирају

1. Корнеш:

— Aztán gazdag is ez a mi Tompa Mártonunk. Egész Tiszahátak ő az ura, és az Ökörér is hozzá tartozik. Lesz bor gazemberek!

— Jó hazafi, jó szonokló, ki a haza nehéz tejerét mindig hiven visette.

— Na kormányhoz jut, a nemzetiségeknek pártját fogja.

— A törvényességért minden időben egyaránt élminat alal.

— Ebben áll legfőbb érdeme. (Бирачима).

— ezért is öaköveltök, ugy-e?

2. Бирачи (egyhangulat)

Örökre!

Па сад јесмо ли ми спали с крушке, да и на таки „zöldség“ савазујемо? Зато пазни добро шта велиш, atyámia!

У Суботици

Минх (по савесном преводу) овако разумемо.

— Понда је и богат овај наш Тупи Мартин. Од читавих леђа Тисених он је господар, а и волујекажила њему другује. Биће вина људи од корола!

— Дobar родољуб, добар говорнички коњ који је тешке терете увек верно к ући носио.

— Ако на владу доспе хватаће странку народности.

— За законитест у свако доба једнако живи као риба.

— Упсе ту му је највећа заслуга

— Зато је он посланичка бундева, је л' те?

— За навеки!

бр. —

Опет писмо Рци.

„Море, комшија, ти једеш рибе, а зар незнаш да у јулу не ваља јести рибе, јер то је месец, у којем нема писмо рци?“ рече Србин Шокцу.

„Ко каже да нема? Ако код вас нема, код нас, богме, има, јер ми овај месец не зовемо јули, него Српањ.“

Аб.

† Доктор. Ви сте још јако у ватри.
Пацијенат. Јесам богме. Па ме јоште и зуб боли.
Доктор. Но то ми већ не задаје бригу.
Пацијенат. Не би ни мени задавало бригу, кад би вас зуб болео.

† Учитељ. Које је године била косовска битка?
Ђак. (Не знајући за јамачно) Биће, — биће, — Иљаду тристотине и, — и —
Учитељ. Не питам ја кад ће бити, век кад је била?

† Гост. Брат Перо, а што је ваше вино поскупило?
Та сад сте ископали бунар у подруму. Сад би могло јефтиније бити.

Крчмар. О мој господине. А знате ли ви, да мене тај бунар кошта преко сто педесет форината.

Најпре шталу па онда краву! вели пословица (која је врло практична.)

Најпре пензију па онда жену! вели Теча, (који је још практичнији.)

(И. В.)

† А. Паметан је човек господин Коста. Тај би вас превео једног преко воде.

Б. Е, страшна ми посла! Нек он проба може ли ме повести једног поред пиваре, — онда би био момак.

Опомад дође неки просијак у један новосадски дућан. Трговац се продере на њега: Шта ћеш?

Молим вас да ме ћушите. Ја нећу тражити зато 20 фр. Бићу задовољан и са једном петицом.

А. Јел'те, допада вам се како Н. Н. пева. Видите, он је био мој ђак.

Б. Не верујем.

А. А ко зашто да не верујете

Б. Та ви сте басиста, а он је тенориста.

Један повисоки кицош рече госпођици; „Госпођице ја вас љубим! Вашу љубав држим као цвеће ваздух, као... — Госпођица: — „Као стара лула сребрни оков?“

Признање. Један лекар умирући рече своје колези: „Шта сам не волиш, не чини другом“ и испусти душу своју.

Млада девојка ишла на „католизацију“. Свештеник међу осталим упита, зна ли она, шта је љубав хришћанска? — „Кад се заљуби хришћанин у хришћанку“, одговори девојчица.

Неколико поправљених и допуњених пословица.

Рад снажи — печење још више.

Човек је у кући глава, жена — уста.

Какав поп — такова куварка.

Одело не чини човека — него жену.

А.

Бубнуотека.

II.

Лане пред нову годину пошаље наш врени помолог г. Борјановић учитељ Сентомашки белгијском средишњом воћарском друштву у Брисел (с којим у свези стоји) неколико суџука на углед. По кратком времену добије он од истога друштва следеће писмо:

Société centrale d'arboriculture de Belgique. Bruxelles 9. Janvier 1877.

Monsieur! La Société a été très heureuse d'avoir connaissance du nouveau produit que vous annoncez. Plusieurs pépiniéristes ont l'intention de vous en commander, de comtoant pieds, mais, ils désireraient auparavant notre renseignements sur les conditions dans lesquelles passe cette vigne. Se trouvant dans une situation climatique très différente de celle de la Hongrie, les horticulteurs et amateurs belges, voudraient savoir si cette vigne pousse bien en plein-air et si elle est vigoureuse et fertile. Quelques membres ont exprimé le désir de voir un sarment garni de son fruit si c'était possible, à la prochaine saison. Après l'examen de ces produits s'ils sont réellement la valeur que vous annoncez je suis certain qu'un grand nombre de pieds vous seront commandés. Agrées, je vous prie, monsieur l'expression de mes meilleurs sentiments.

Pour le conseil Le Secrétaire

H. Louis m. p.

А то значи на српски преведено:

Господине! Друштво је веома срећно што је дознало за нов производ, који ви оглашавате. Многи воћари имају намеру да наруче у вас знатан број комада, али пре тога желе да их обавестите о условима, под којим ова лоза роди. Пошто се ми налазимо у сасвим другом климатичком положају него што је у Угарској, то би белгијски воћари и љубитељи хтели да дознаду, да ли та лоза успева под ведрим небом, јели снажна и плодна. Неки чланови изразили су жељу да виде таку једну лозу заједно са необраним плодом. По испиту тога производа, ако има ту вредност, коју му ви приписујете, уверен сам да ћете много наручбина имати. Препоручујући се

У место већа, — секретар

Х. Луј с. р.

Еле г. белгијски помолози већ су се обрадовали, како ће ово године садити, а до године можда већ и брати — суџуке.

„Стармали“ излази 10. и 25. дана у сваком месецу.

Годишња је цена 4 ф. За Јуни, Јули, Август и Септембар 1 ф. 34 новч. — а до краја ове године 2 ф. 34 новч.

За Србију: Годишње 10 динара, на четири месеца 18 гроша, а до краја ове године 31 грош чаршијски.

Нове књиге.

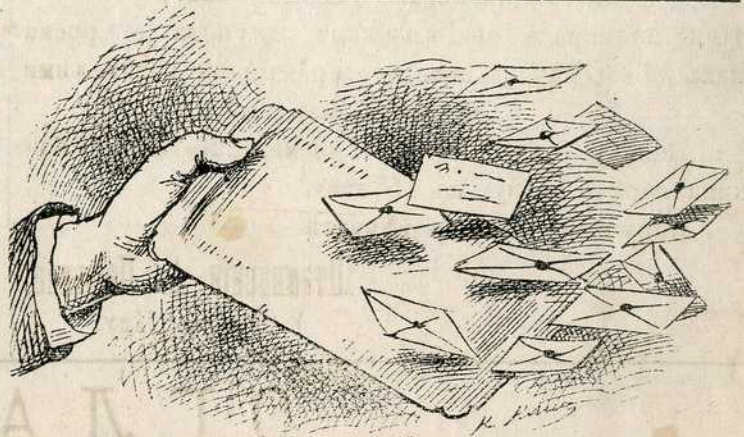
(У овој рубрици навестићемо сваку нову књигу или музикалије, која се уредништву у тој цели припошље:)

Велика српска нар. лира. Збирка од 822 одабране песме на 574 страна. Наклада В. Валожина у Београду. Цена 1 ф. у лепом од енгл. платна златовезу 1 ф. 50 н.

Новина. Роман И. С. Тургењева. Свеска друга. превео П. Тодоровић. У Н. Саду. Издање штамп. Арсе Пајевића. Цена 80. новч.

Дани одмора. Дарак доброј деци од Чика Стеве, уређен са 7 слика. У Н. Саду наклада књижаре браће Поповића. Цена 20 н.

Робље се свети. Слика из босанског покрета. Спев Љ. Петровића. У Београду. Наклада В. Валожина. Цена 10 н.

„Шајкашу“. „Судије света“ за невољу могле би ући, али немамо те невоље. У прочем покушајте и даље.

Бр. (или Ф?) у Суботици. Што се могло то употребисмо. „Француско-пруски рат“ није сувремено. Обећано о новој политици браће Буњеваца изволите послати што пре. Могли би нам се баш и поименце јавити. Умео ми и већу тајну чувати.

И. В. П. Веч. Јесте ли добили писмо послато 1. (13) Јула? С—но—ћ. Добра идеја за илустрацију увек ћемо радо примити.

„Ода Босни и Херцеговини“. Са Босном и Херцеговином не треба се шалити. То вам велимо и незнајући јестели Цивилац или Милитарац.

М. у Крушедол. Пре него што примимо оваке разјевце морали би знати да нису зајевце. Морала би нам бити познатија цела ствар. А и вас морали би (извините) познавати лично или бар по чувењу као поуздана извештача. Без оваких опреза насели би више пута.

„Чепркалу“. Ви нам набрајате све наше прваке и бољаке, које је „Темишв. Гласник“ за кратко време свога гразирања запљувао, сумњично или бар багателсао. Да сте с друге стране посао почели, мање би мастила потрошили. Т. ј. де сте прочепркали, да ли је који поштен Србин од њих миран остао.

„Мој сан“. Јесте ли чули, ако ви сваку ноћ тако што, и толико снівате, то вас од срца жалимо. Много сте снівали, — ал да ће ко ове ништарије штампати, то за цело нисте могли ни снити.

Исправке. У 2. броју Стармалог поткрало се више штамп. грешака. Тако у песми „Српски јади“ у место „ноћ не силе“ поправи „моћ не силе“, у место „трениут“, „прегнут“. — У чланчићу под насловом „Писмо Р“, онај што је донео црно вино на стол није био „ђаво“, већ обичан намастирски „ђак“.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шаље на адресу Др. Јов. Јовановића у Каменицу (Kamenitz per Peterwardein). Предлату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. (Neusatz.)

Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

К њ и ж е в н е в е с т и.

Како се овег појављује у нашим крајевима ужа-
сна дечија болест дифтеритида, то препоручујемо
књижицу:

О ДИФТЕРИТИЧНОЈ ВРАТОВОЉИ за српске матере

НАПИСАО

Др. Илија Огњановић,

ПРАКТИЧНИ ЛЕКАР У НОВОМЕ САДУ.

(1000 примерака ове књижице одкупила је српска
влада у Београду за поклоне сиромашним родитељима
и учитељима).

Цена је књизи 20 новч. комад. Ко више књи-
жица поручи добије по 15 новч.

Наручбине ваља упућивати

Штампарии А. Пајевића,
У НОВОМЕ САДУ.

Сад после закљученог мира и свршеног конгреса европ-
ских сила у Берлину, нарочито препоручујемо књигу:

РУСИЈА И БАЛКАНСКО ПИТАЊЕ,

од М. ДРАГОМАНОВА.

ПРЕВОД С РУСКОГ.

Књига је на 8-ни 5 табака с предговором Пере Тодо-
ровића, а садржина јој је:

- I. Поштену ствар треба поштено бранити.
- II. Унутрашњи и спољашњи Турци.
- III. Унутрашње ropство и рат за ослобођење.

Цена је књизи 40 новч. За Србију је цена 1 динар.
Наручбине из Србије ваља упутити књижари В. Валожића
у Београду.

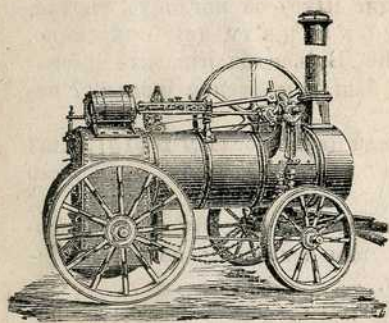
Ко поручи на више ових књига, рачуна му се по 30
новч. књига.

Наручбине ваља упућивати

ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА,
У НОВОМЕ САДУ.

О Г Л А С И

(НАПЛАЋУЈУ СЕ ВРСТА ИЗ СИТНИХ СЛОВА 5 НОВЧ., 30 НОВЧ. СВАКИ ПУТ ЗА ЖИГ. Већи огласи, који чешће излазе, рачунају се јефтиније.

ЗА ВРШИДБУ

препоручујем

ПОШТОВАНИМ Г. ЕКОНОМИМА МОЈУ

ПАРНУ МАШИНУ ЗА ВРШИДБУ

коју за вршење разне хране а и репице издајем т. ј.
вршење у погодбу узимама.

Који су ради нека се изволе ради споразумљења

на мене обратити а уједно слободан сам упозорити да у мојој
радионици брава и машина сваковрсне репаратуре машина по
најјефтинијој цени извршујем.

У Новом Саду 22. јуна 1878.

С ПОШТОВАЊЕМ

ФРАЊА ШЕФЕР

бравар.

